

Sygn. akt

III AUa 756/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **14 listopada 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera (spr.) SSO del. Ewa Preneta-Ambicka
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **14 listopada 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **D. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **15 maja 2013 r.** sygn. akt **IV U 988/12**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 756/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 maja 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., w oparciu przepisy ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił D. G. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał na brak podstaw prawnych do przyznania

dochodzonego świadczenia, a to z uwagi na ocenę komisji lekarskiej Zakładu, zawartą w orzeczeniu z 24 maja 2012 r. stwierdzającą, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy.

W odwołaniu od wymienionej decyzji D. G. kwestionując stanowisko komisji lekarskiej ZUS podniosła, że stan zdrowia nie pozwala jej na kontynuowanie pracy zawodowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, z tych samych względów, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji. Nadto podniósł, że prawo do dalszej renty przysługiwałoby wnioskodawczyni wówczas, gdyby niezdolność do pracy została orzeczona przed 30 marca 2010 r. bowiem w tej dacie upływa osiemnastomiesięczny okres od ustania uprawnień do uprzednio pobieranej renty, co miało miejsce 30 września 2008 r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 15 maja 2013 r. (sygn. akt IV U 988/12) oddalił odwołanie.

Sąd I instancji ustalił, że D. G. od 1 lipca 1994 r. do 30 września 2008 r. była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Z inicjującym aktualnie prowadzone postępowanie wnioskiem wystąpiła ona 1 lutego 2012 r. W jego rozpoznaniu organ rentowy, kierując się treścią orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu z 24 maja 2012 r. stwierdzającego, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy, wydał zaskarżoną w tym postępowaniu decyzję. Poddając weryfikacji stanowisko komisji lekarskiej ZUS, Sąd I instancji przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu kardiologii, diabetologii, psychiatrii, ortopedii, onkologii i pulmonologii. W łącznej opinii powołani biegli z zakresu kardiologii, diabetologii i ortopedii, wskazując na rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenia w postaci cukrzycy typu 2 w okresie doustnego leczenia hipoglikemizującego skojarzonej z otyłością, nadciśnienia tętniczego oraz stanu po operacji prawego stawu kolanowego, w konkluzji uznali, że żadne ze stwierdzonych schorzeń nie powoduje długotrwałej niezdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi. Z kolei biegły z zakresu psychiatrii w opinii z 7 stycznia 2013 r. wskazując, że wnioskodawczyni ujawnia czynnościowe zaburzenia nastroju o miernym nasileniu, zaopiniował, iż w aktualnym stanie zdrowia psychicznego nie jest ona niezdolna do pracy zgodnej z kwalifikacjami. Również biegły z zakresu onkologii, wskazując na rozpoznany u odwołującej stan po operacji usunięcia trzonu macicy bez przydatków oraz stan po usunięcia guza piersi z marginesem stwierdził, że stan ten nie powoduje aktualnie niezdolności wnioskodawczyni do pracy. Biegła specjalista z zakresu chorób płuc po stwierdzeniu u D. G. między innymi astmy oskrzelowej kontrolowanej, obturacyjnego bezdechu sennego, zespołu hipowentylacyjnego przyjęła, że schorzenia pulmonologiczne nie powodują u skarżącej niezdolności do pracy zgodnie z posiadanym wykształceniem i wykonywanym zawodem. Sąd Okręgowy uznał dowody z opinii powołanych biegłych za wiarygodne wskazując zarówno na zakres opinii, jak i wiedzę opiniujących. Konsekwencją powyższego stał się wyrok wydany w oparciu o przepis art. 477¹⁴ §1 kpc.

W wywiezionej od tego orzeczenia apelacji wnioskodawczyni w pierwszej kolejności zarzuciła, iż Sąd nie uwzględnił zgłoszonych przez nią zarzutów do opinii biegłego ortopedy, jak również faktu, że pozostaje ona w leczeniu psychiatrycznym. Naprowadziła również, że liczne schorzenia utrudniają jej normalne funkcjonowanie, a wizyty lekarskie są stałym elementem jej codziennego życia.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ustalił i zważył, co następuje :

Apelacja wnioskodawczyni jest nieuzasadniona.

Wstępnie przypomnieć należy, iż prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy jest świadczeniem, którego wypłata jest uzależniona od spełnienia trzech podstawowych przesłanek wymienionych w art. 57 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. niezdolności do pracy (całkowitej lub częściowej), wykazania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz powstania niezdolności do pracy w okresach składkowych i nieskładkowych wymienionych szczegółowo w przepisie, jak i w ciągu osiemnastu miesięcy po ich ustaniu. Jednocześnie ustawodawca przewidział w ustępie 2 art. 57 ustawy, możliwość nabycia prawa do renty przez osoby całkowicie niezdolne do pracy, pod warunkiem legitymowania się przez nie odpowiednio długim okresem

składkowym i nieskładkowym, wynoszący w zależności od płci ubezpieczonego odpowiednio 25 lat (dla kobiet) lub 30 lat (dla mężczyzn).

Zauważyć należy, że w celu ustalenia stanu zdrowia osoby odwołującej się pod kątem pierwszej z wymienionych wyżej przesłanek warunkujących nabycie prawa do renty, jaką jest niezdolność do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, daty powstania tej niezdolności, jej charakteru oraz stopnia, koniecznym jest przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza lub zespołu biegłych. Nadmienić w tym miejscu należy, że zgodnie z powołaną regulacją niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania tej sprawności po przekwalifikowaniu, przy czym całkowita niezdolność do pracy jest tożsama z utratą zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowa niezdolność jest ustalana w przypadku utraty w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Możliwe jest zatem, że pomimo posiadanych dolegliwości zdrowotnych, a nawet istotnych chorób, ze względu na stopień ich zaawansowania ubezpieczony, z racji posiadanych kwalifikacji zawodowych, nie będzie mógł zostać uznany za niezdolnego do podjęcia dotychczasowej pracy w rozumieniu powołanych przepisów. Ocena niezdolności do pracy wymaga zatem wiadomości specjalnych, których sąd orzekający nie posiada. Wyznaczeni w tym celu biegli winni więc legitymować się specjalizacją adekwatną do schorzeń badanego, a wydana przez nich opinia musi spełniać określone kryteria, stanowiące w efekcie o pełnej miarodajności tego dowodu - bliżej o nich w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego, tu między innymi w orzeczeniach z dnia 19 grudnia 1990 r. I PR 148/90 OSP 1991 nr 11-12, poz. 300,14 września 1995 r. II URN 31/95 OSNAP 1996 r., nr 7, poz. 103, czy z dnia 7 listopada 2000 r. I CKN 1170/98 - OSNC 2001/4/64).

Poddając kontroli zaskarżoną decyzję organu rentowego z 29 maja 2012 r. wydaną na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu z 24 maja 2012 r., Sąd Okręgowy w Rzeszowie przeprowadził na okoliczność stanu zdrowia wnioskodawczyni dowód z opinii biegłych specjalistów z zakresu kardiologii, diabetologii, psychiatrii, ortopedii, onkologii i pulmonologii. Rezultatem przeprowadzonego postępowania dowodowego – które uznać należy za wyczerpujące, było ustalenie przez tamtejszy Sąd, który podzielił konkluzje opiniujących w sprawie biegłych, iż aktualnie D. G. nie spełnia przesłanki przyznania dochodzonego świadczenia jaką jest niezdolność do pracy. Przypomnieć w tym miejscu należy, iż biegli nie stwierdzili, aby stopień nasilenia rozpoznanych u wnioskodawczyni schorzeń powodował jej niezdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Sąd pierwszej instancji uznał sporządzone w sprawie opinie za w pełni wiarygodne. I to stanowisko należy w pełni podzielić. Powołane dowody uwzględniają bowiem wszystkie elementy prawidłowego opiniowania. Przyjęta przez Sąd Okręgowy ocena tych dowodów jest zgodna z zasadą swobodnej oceny dowodów o której mowa w art. 233 § 1 kpc. Dysponując tego typu dowodami Sąd nie tylko mógł, ale nawet winien oprzeć swoje rozstrzygnięcie na zaprezentowanym przez biegłych stanowisku, aby nie narazić się na zarzut dowolności ustaleń faktycznych (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005 r. sygn. II UK 277/04).

Odnosząc się do zarzutów zawartych w apelacji wskazać należy, iż dowodem na okoliczność stanu zdrowia i ewentualnej zdolności do pracy jest w pierwszej kolejności dokumentacja medyczna na podstawie której opiniują biegli, a dalej przeprowadzone przez nich badanie podmiotowe, i w tym zakresie nie stanowią miarodajnego dowodu zeznania opiniowanego. Zaznaczyć należy, że wbrew twierdzeniom apelującej Sąd Okręgowy dokonując ustaleń w zakresie jej zdolności do pracy uwzględnił fakt, że pozostaje ona w leczeniu psychiatrycznym. Na tę okoliczność przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu psychiatrii, który w sposób rzetelny i pełny wypowiedział się o wpływie stanu psychicznego wnioskodawczyni na zdolność do podjęcia pracy zgodnej z kwalifikacjami (k. 19). Nadmienić należy, że w postępowaniu pierwszoinstancyjnym opinia ta nie była przez skarżącą kwestionowana. Co się tyczy opinii biegłego ortopedy, to wskazać należy, że przywoływane w apelacji zarzuty do tej opinii w istocie w swej treści nie zawierały żadnych merytorycznych zastrzeżeń. W tych okolicznościach prezentowana przez wnioskodawczynię odmienna ocena stanu jej zdolności do pracy musi być uznana jedynie za ocenę subiektywną nie skutkującą możliwością dokonania na jej podstawie końcowych ustaleń.

Już tylko na marginesie sprawy Sąd Apelacyjny nadmienia, iż stan zdrowia wnioskodawczyni oraz pozostałe warunki niezbędne do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy, po zakończeniu pobierania tego świadczenia, były

przedmiotem oceny zarówno organu rentowego jak i postępowania sądowego. Decyzją z 15 grudnia 2008r. pozwany Zakład odmówił bowiem przyznania skarżącej prawa do renty, a podstawą tak zajętego stanowiska było orzeczenie lekarzy orzeczników o braku niezdolności do pracy. Postępowanie administracyjne było przedmiotem kontroli sądowej, która podzieliła wyniki postępowania przed organem rentowym oddalając odwołanie wnioskodawczyni wyrokiem z 19 listopada 2009r. Kolejną decyzją z 15 listopada 2010r. ponownie odmówiono przyznania prawa do renty, stwierdzając, że D. G. nie wykazała wymaganego 5 letniego okresu ubezpieczenia w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy. Tym razem Sąd Okręgowy w Rzeszowie odrzucił odwołanie z powodu braku sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu. Nadmienić w tym miejscu należy, iż odwołująca pobierała zasiłek dla bezrobotnych do 27 lipca 2009r. Powyższe wskazuje, że poza niezdolnością do pracy konieczne jest wykazanie pozostałych przesłanek, od których uzależnione jest przyznanie prawa do renty, o których stanowi art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a które powołano we wstępnej części rozważań tut. Sądu.

Podzielając zatem zarówno ustalenia faktyczne jak i ocenę prawną sprawy zaprezentowaną przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie, wniesioną apelację, jako pozbawioną podstaw faktycznych jak i prawnych, oddalono na podstawie art. 385 kpc.

(...)

(...)

(...)